

LIST OTWARTY DO RZĄDÓW KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ

W ciągu ostatnich kilku lat miała miejsce ożywiona debata na temat procedury głosowania w Radzie Ministrów Unii Europejskiej. Obecnie, gdy Unia liczy sobie dwadzieścia pięć krajów, a dwa dalsze dołączą do niej w nieodległej przyszłości, wiarygodna ocena konsekwencji wprowadzenia rozmaitych proponowanych systemów głosowania nie stanowi łatwego zadania.

My, niżej podpisani, pragniemy zwrócić uwagę rządów krajów Unii Europejskiej na fakt, że metody naukowe mogą i powinny zostać użyte do badania i konstruowania złożonych systemów głosowania. W szczególności:

- 1) Z naukowego punktu widzenia wszystkie dotychczas rozważane systemy głosowania w Radzie Europejskiej posiadają oczywiste wady. Eksperci w dziedzinie teorii głosowania są zgodni, że system uchwalony w Traktacie Nicejskim przypisuje zbyt dużą siłę głosu niektórym państwom, podczas gdy innym mniejszą niż powinny otrzymać. Ponadto system ten mógłby okazać się skrajnie nieefektywny z uwagi na występujące w nim wysokie progi procentowe. Z drugiej strony, **projekt Konstytucji Europejskiej faworyzuje kraje o największej i najmniejszej liczbie ludności**, podczas gdy wpływy krajów o średniej liczbie ludności nie są w nim należycie uwzględnione (zob. załączone tabele).
- 2) Ostatnio proponowane rozwiązania „kompromisowe” zmieniające progi w projekcie Konstytucji do 65% liczby ludności oraz 55% liczby krajów lub też do 55% ludności oraz 55% krajów pogarszają wręcz sytuację niektórych państw w stosunku do wyjściowej propozycji Konwentu. Ścisła analiza problemu wykazuje, że o wadach tego systemu stanowi nie wysokość przyjętych progów, lecz raczej sposób ustalania wag.
- 3) Podstawowa zasada demokracji mówiąca, że **głos każdego obywatela każdego kraju członkowskiego Unii powinien ważyć tyle samo ile głos obywatela każdego innego kraju członkowskiego**, jest istotnie naruszona zarówno w postanowieniach Traktatu z Nicei jak i też w projekcie Konstytucji. Można ściśle udowodnić, że zasada ta będzie spełniona, jeżeli wpływ każdego kraju na decyzje Rady będzie proporcjonalny do **pierwiastka** z liczby jego ludności. Reguła ta nosi nazwę „prawa pierwiastkowego Penrose’a”. Może być ona uzupełniona przez kryterium zwykłej większości państw.
- 4) Nie trudno jest wprowadzić w życie system zgodny z regułą pierwiastka kwadratowego, który da każdemu obywatelowi Unii taką samą siłę głosu. Taki reprezentatywny, obiektywny, przejrzysty oraz efektywny system został zaproponowany przez dyplomację szwedzką już w roku 2000, a ostatnio był analizowany w licznych pracach naukowych (zob. załączoną listę).

Pragniemy zachęcić naszych polityków do wzięcia pod uwagę osiągnięć społeczności naukowej w tej dziedzinie. Jesteśmy głęboko przekonani, że przyjęcie jakiegokolwiek systemu głosowania bez uprzedniej wnikliwej analizy teoretycznej stanowiłoby zasadniczą przeszkodę w demokratycznym rozwoju Unii Europejskiej.

Podpisano:

Naukowcy na rzecz demokratycznej Europy (zob. listę podpisów)

TABELE

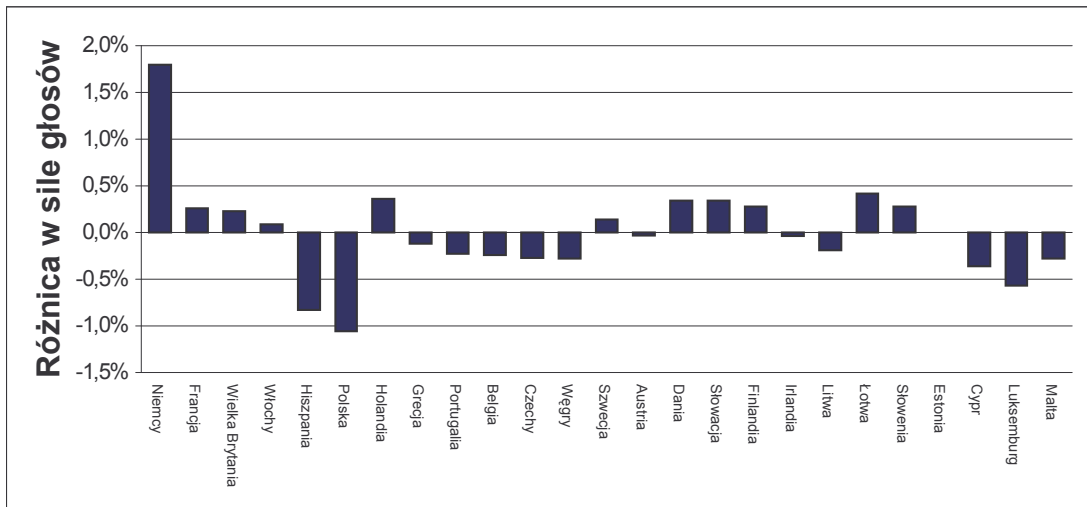

Tabela 1. Różnica w sile głosów w Radzie Unii Europejskiej pomiędzy “prawem pierwiastkowym”, a ustaleniami przyjętymi w Traktacie z Nicei.

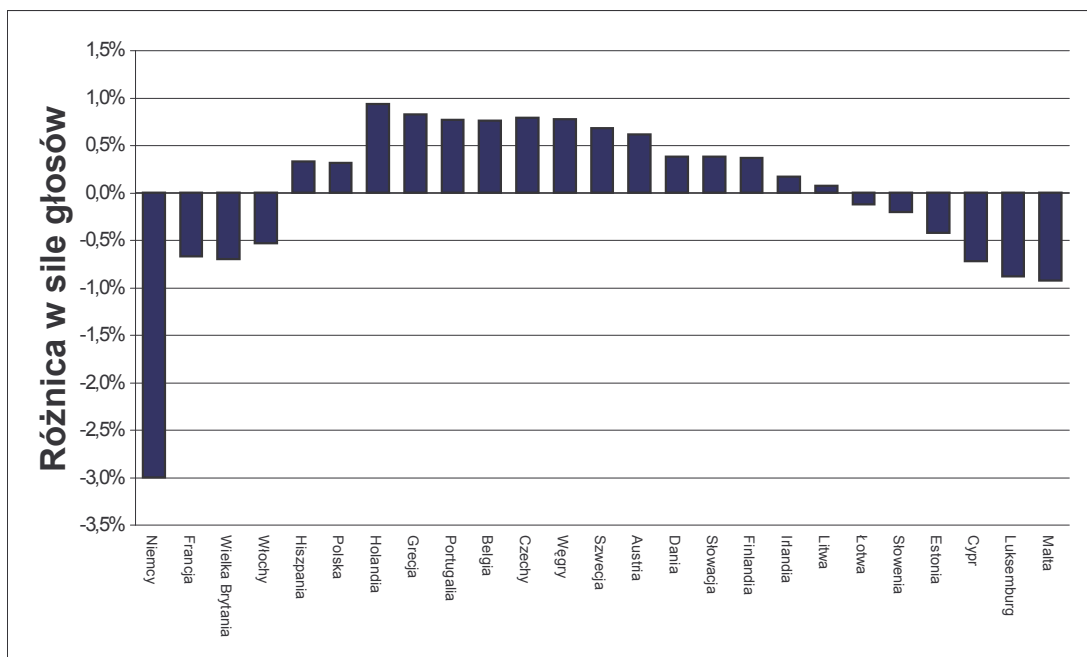

Tabela 2. Różnica w sile głosów w Radzie Unii Europejskiej pomiędzy “prawem pierwiastkowym”, a ustaleniami przyjętymi w projekcie Konstytucji Europejskiej.

LISTA WYBRANYCH ARTYKUŁÓW

- R. Baldwin, M. Widgren: Winners and losers under various dual majority rules for the EU's Council of Ministers, Preprint 2004
- D. Felsenthal; M. Machover: "Social Choice and Welfare", 8 (2001)
- D. Felsenthal, M. Machover: Analysis of QM Rules in the Draft Constitution for Europe Proposed by the European Convention, 2003, Preprint 2003
- M. Hosli, M. Machover: ukaże się w: Journal of Common Market Studies, 42 (2004)
- W. Kirsch: „Die Zeit”, 12 (2001)
- W. Kirsch, M. Machover, W. Słomczyński, K. Życzkowski: Voting in the EU Council – A Scientific Approach, Preprint 2004
- L. Mabilie: Essai sur une juste pondération des voix au Conseil de l'Union européenne, Preprint 2004
- B. Plechanovová: Draft Constitution and the Decision-Making Rule for the Council of Ministers of the EU – Looking for Alternative Solution, Preprint 2004
- F. Pukelsheim: „Neue Zürcher Zeitung“, April 27, 2004
- W. Słomczyński, K. Życzkowski: Rules Governing Voting in the EU Council, Preprint 2004

INICJATORZY

„OTWARTEGO LISTU DO RZĄDÓW KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ”

Jesús Mario Bilbao, Uniwersytet w Sewilli, Hiszpania

Frédéric Bobay, ekonomista i pracownik administracji publicznej, Paryż, Francja

Werner Kirsch, Uniwersytet Ruhry w Bochum, Niemcy

Moshé Machover, London School of Economics, Wielka Brytania

Ian McLean, Uniwersytet w Oxfordzie, Wielka Brytania

Bela Plechanovová, Uniwersytet Karola w Pradze, Czechy

Friedrich Pukelsheim, Uniwersytet w Augsburgu, Niemcy

Wojciech Słomczyński, Uniwersytet Jagielloński, Polska

Karol Życzkowski Uniwersytet Jagielloński i Polska Akademia Nauk, Polska

SYGNATARIUSZE
„OTWARTEGO LISTU DO RZĄDÓW KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ”

Prof. Dr Jesús Mario Bilbao, Uniwersytet w Sewilli, Hiszpania

Dr Frédéric Bobay, ekonomista i pracownik administracji publicznej, Paryż, Francja

Dr Stefan Böcker, WestLB AG, Düsseldorf, Niemcy

Prof. Dr Anne Boutet de Monvel, Uniwersytet Paryż 7, Francja

Prof. Dr David A. Brannan, Uniwersytet Otwarty, Wielka Brytania

Dr Francjasc Carreras, Politechniczny Uniwersytet Katalonii, Barcelona, Hiszpania

Prof. Dr Jean Michel Combes, Uniwersytet Sud Toulon-Var, Francja

Prof. Dr Harrie C. M. de Swart, Uniwersytet w Tilburgu, Holandia

Prof. Dr Peter Eichelsbacher, Uniwersytet Ruhry w Bochum, Niemcy

Dr rer. nat. Martin Fehndrich, Wahlrecht.de, Duisburg, Niemcy

Dr Josep Freixas, Politechniczny Uniwersytet Katalonii, Barcelona, Hiszpania

Dr Uwe Grimm, Uniwersytet Otwarty, Wielka Brytania,

Prof. Dr Fritz Haake, Uniwersytet Duisburg-Essen, Niemcy

Prof. Dr Madeleine O. Hosli, Uniwersytet w Leiden, Holandia

Prof. Dr Alan Huckleberry, Uniwersytet Ruhry w Bochum, Niemcy

Prof. Dr Thomas Jahnke, Uniwersytet w Poczdamie, Niemcy

Prof. Dr Ladislav Kabat, Uniwersytet Comeniusa, Bratysława, Słowacja

Prof. Dr Werner Kirsch, Uniwersytet Ruhry w Bochum, Niemcy

Prof. Frédéric Klopp, Uniwersytet Paris-Nord, Francja

Priv.-Doz. Dr Vadim Kostykin, Instytut Fraunhofera Technologii Laserowej, Aachen, Niemcy

Prof. Dr Dominique Lepelley, Uniwersytet Caen Basse-Normandie, Francja

Prof. Dr Moshé Machover, London School of Economics, Wielka Brytania

Dr Antoni Magaña, Uniwersytet w Sewilli, Hiszpania

Dipl.-Math. Stefan Maus, Uniwersytet w Maastricht, Holandia

Dipl.-Wi.-Ing. Oliver Mayer, Uniwersytet w Karlsruhe, Niemcy

Prof. Iain McLean, Uniwersytet w Oxfordzie, Wielka Brytania

Priv.-Doz. Dr Peter Müller, Uniwersytet w Getyndze, Niemcy

Dr Stefan Napel, Uniwersytet w Hamburgu, Niemcy

Priv.-Doz. Dr Norbert Peyerimhoff, Uniwersytet Ruhry w Bochum, Niemcy

Dr Bela Plechanovová, Uniwersytet Karola w Pradze, Czechy

Prof. Dr Friedrich Pukelsheim, Uniwersytet w Augsburgu, Niemcy

Prof. Victoriano Ramírez Gonzáles, Uniwersytet Granady, Hiszpania

Prof. Dr Rudolf A. Roemer, Uniwersytet Warwick, Wielka Brytania

Dr Agnieszka Rusinowska, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Polska

Prof. Dr Pieter H.M. Ruys, Uniwersytet w Tilburgu, Holandia

Prof. Maurice Salles, Uniwersytet Caen Basse-Normandie, Francja

Prof. M. Remzi Sanver, Uniwersytet Bilgi, Istambuł, Turcja

Dr Bernd Sing, Uniwersytet w Bielefeld, Niemcy

Dr Wojciech Słomczyński, Uniwersytet Jagielloński, Polska

Dr Tadeusz Sozański, Uniwersytet Jagielloński, Polska

Prof. Dr Bernard Steunenbergh, Uniwersytet w Leiden, Holandia

Prof. Dr Peter Stollmann, Uniwersytet Techniczny w Chemnitz, Niemcy

Prof. Dr José Ignacio Torreblanca, Narodowy Uniwersytet Edukacji Niestacjonarnej, Hiszpania

Dr Ivan Veselic, California Institute of Technology, USA

Dr Simone Warzel, Uniwersytet Princeton, USA

Prof. Tomasz Zastawniak, Uniwersytet w Hull, Wielka Brytania

Dr hab. Karol Życzkowski, Uniwersytet Jagielloński i PAN, Polska